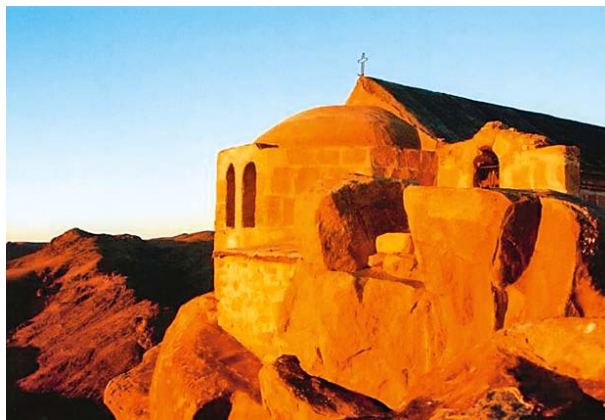

13.

II. Pozvani na zajedništvo - 13. Kateheza⁹⁵

GRADITI CIVILIZACIJU LJUBAVI

Ne gradi na pijesku!

CILJEVI

- **Kognitivni cilj:** Krizmanik otkriva i poznaje Dekalog, objavljeni Božji zakon, kao naravni temelj ljudskog moralnog postupanja i života.
- **Afektivni cilj:** Krizmanik uočava osnovne životne vrijednosti u Božjem djelovanju kroz značenje Deset Božjih zapovijedi.
- **Operativni cilj:** Krizmanik gradi svoj život na Božjoj riječi (Deset Božjih zapovijedi).

KLJUČNI POJMOVI:

Božje lice, dom, Deset Božjih zapovijedi, karizme.

MJESTO ODRŽAVANJA SUSRETA:

Susret se odvija u katehetskoj dvorani.

POTREBNA SREDSTVA

KATEHIST BI TREBAO IMATI	KRIZMANICIMA ĆE TREBATI
✓ Biblija ✓ Youcat, Katekizam	✓ Novi Zavjet ✓ Tekst Psalma 27 ✓ Radni listić ✓ Olovka

⁹⁵ Vjeroučiteljica s. Rita Maržić, prof.

Slika - Kapelica Svetog Trojstva sagrađena je na vrhu Sinaja na mjestu koje se smatra da je Mojsije primio 10 Božjih zapovijedi, u: <https://bibleistrue.com/qna/pqna70.htm> (3.8.2020.)

TIJEK KATEHETSKOG SUSRETA

1. Uvodni dio susreta

TVOJE LICE, GOSPODINE, JA TRAŽIM

Za jedno molim Gospodina,
Samo to ja tražim;
da živim u domu Gospodnjem
sve dane života svoga,
da uživam milinu Gospodnju
i Dom njegov gledam.

Moje mi srce govori: „Traži lice njegovo!“

Da, lice tvoje, Gospodine, ja tražim!
Vjerujem da ću uživati dobra Gospodnja
U zemlji živih.

U Gospodina se uzda, ojunači se,
Čvrsto nek bude srce tvoje:
U Gospodina se uzdaj!

Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu.

Kako bijaše na početku,
tako i sada i vazda i u vijeke vjekova. Amen.

(Ps 27)

Tumačenje

Susret smo započeli riječima Psalma 27. Izdvojit ćemo samo ključne pojmove koji su važni za ovaj naš zajednički hod: Lice i Dom. Nadam se kada ujutro ustanete da se najprije prekržite i zahvalne misli, upućene Bogu, pogledate u ogledalo. U ogledalu tada, a vjerojatno i više puta kroz dan možete vidjeti svoje lice. Lice otkriva sve: naše osjećaje, daje naslutiti naše misli, našu bol, radost, umor... Nažalost mi znamo na svoje lice navući i masku. Možemo napraviti sve da naše lice izgleda drugačije jer nismo zadovoljni njegovim izgledom. Činjenica je da od sebe; tj. od svojega lica ne možemo pobjeći. Lice je ogledalo našeg srca, a od srca pobjeći ne možemo.

- Gdje osim u ogledalu možemo vidjeti svoje lice? (U odrazu mora, jezera.)
- Zsigurno znate mit o mladiću Narcisu?

MIT O NARCISU

„Narcis je bio toliko lijep mladić da bi se svaka djevojka istog trena zaljubila u njega. No, Narcis je bio bezosjećajan i nije volio nikoga osim samoga sebe. Ljubomorne nimfe su se obratile božici Afroditi i rekle joj kako je Narcis prezreo i njezine darove. Stoga božica Afrodita učini da Narcis osjeti što to znači kad mu netko koga voli ne uzvraća ljubav. Narcis je otišao u visoka brda i naišao na jezerce s bistrom vodom. Kleknuo je da se napije vode i po prvi put ugledao

svoj lik kao u zrcalu. Očaran tim lijepim licem, zaljubio se. Poželio je poljubiti i dotaći tu ljepotu, ali se voda svaki put zatalasala pa se lik pojavljivao i nestajao. Tada Narcis reče: 'Ako te ne smijem dotaći dopusti barem da gledam tvoje lijepe oči'. Slika ga je pažljivo gledala, a Narcis se tako jako zaljubio u lijepu sliku u vodi da više nije htio otuda otići. Tako mu je protekao čitav život. Kad su ga nimfe pošle tražiti našle su samo jedan lijepi cvijet nagnut nad vodom. Taj cvijet nazvale su narcis.“

Tumačenje

Narcis se zaljubio u svoj lik. Život nikad nije upoznao niti se kao osoba ostvario. Ostao je sam sa sobom. Nije napravio važan životni korak. Korak prema drugome. Istina je zapravo da sebe najbolje upoznamo kad se u drugome prepoznamo. Kad u drugom licu otkrijemo svoje lice.

Ima li i Bog lice? - Bog nije čovjek. Nama kao njegovim stvorenjima nije dano da gledamo Njegovo lice. Ipak Bog kao i čovjek ima svoje naume i nakane. Kako nam Biblija svjedoči Bog želi biti u odnosu, komunikaciji s čovjekom, sa svakim od nas. Dakle i Bog ima lice. Štoviše, Bog nam je sam otkrio svoje lice u svojem Sinu Isusu. Temeljna poruka koju nam je Isus otkrio o Božjem licu jest da Bog voli čovjeka, da Bog voli tebe. Iz svog iskustva znate kako su neuzvracene ljubavi najgore ljubavi. Kako bismo mogli odgovoriti na Božju ljubav on nam sam izlazi u susret. Daje nam posebne darove i karizme kako bismo mogli živjeti u prijateljstvu s Njime. Daje nam i pravila preko kojih možemo živjeti u ljubavi prema Bogu i bližnjemu te na taj način ostvariti temeljni poziv kršćana: tražiti lice Božje.

2. Središnji dio susreta

U našem traženju Božjeg lica pomoći će nam Božja Riječ. Evanđeoski tekst koji ćemo čitati nalazi se u dijelu koji se naziva Isusov Govor na Gori. U njemu su sabrani različiti tekstovi koje povezuje zajednička tema - „veća pravednost“. Ona se postiže usklađivanjem čovjekovog srca s Božjom voljom.

- *Pročitati tekst iz Matejeva evanđelja Mt 7, 24-27.*
- *Zatim slijedi kratko tumačenje teksta i zajedničko razmišljanje nad tekстом.*

U ovoj prisudobi Isus nam donosi jednostavnu, svakodnevnu zgodu o dva čovjeka koji grade kuću. Mudri graditelj gradi na stijeni, a nerazumni na pijesku. Kuće u siromašnoj Palestini građene su od kamena, gline i drveta. Nisu bile rijetke provale oblaka. Dolazi oluja i kuća na stijeni ostaje postojana dok se ona na pijesku – ruši. Tada je bilo osobito važno graditi na kamenu iako je to bilo povezano s mnogo truda i napora. Takav temelj ne može odnijeti bujica.

Isus donosi sličnosti i razlike između mudrog i nerazumnog graditelja. U njegovoj priči obojica nešto rade, obojica grade, jedan na stijeni, drugi na pijesku. Za razliku od pijeska, koji je nestalan i varljiv, stijena je čvrsta, stabilna i nepokretna. Sve što je Isus rekao na Gori može se sažeti u ovoj slici: gradnja kuće. Ovo je slika koja suprotstavlja onog koji čuje Isusovu riječ i trudi se živjeti po Riječi i onog koji je čuje i ne živi po Riječi. Isusova nas riječ potiče da ne gradimo sami. Tko svoj život želi graditi samo kao privatni stan, već se udaljio od stijene. Graditi život uvijek znači graditi s nekim. Naše riječi su često poput pijeska. Vjetar ih lako odnese. Božja

riječ je stalna i čvrsta. Posebno važna Božja riječ za nas sadržana je u 10 Riječi – riječi koje su nam poznate kao 10 Božjih zapovijedi.

3. Katehetske zadaće

- *U ovom dijelu nakon kratkih misli o važnosti Deset Božjih zapovijedi slijede dva zadatka za sudionike:*

Ne volimo baš zapovijedi, propise i zabrane. Mislimo kako zapovijedi sputavaju našu slobodu. Božje zapovijedi nisu kočnica ljudske slobode. Božje zapovijedi smjernice su kako ispravno živjeti prema sebi, drugima i Bogu i to u ljubavi i slobodi. Bog nam je objavio pisanu pomoć – *Deset božjih zapovijedi – Dekalog*. Dekalog nas u pisanom obliku savjetuje što nam je dobro činiti, a što moramo izbjegavati. U sažetim nedvosmislenim Božjim riječima putokaz je za istinsko ostvarivanje slobode. Naš nas nebeski Otac putem Deset zapovijedi odgaja i poučava u brojnim životnim situacijama. Poštovanjem Dekaloga lakše ćemo se odgojiti na svoju pravu “sliku”. Pokazat ćemo da poštujemo i volimo sebe i bližnje i da Boga prihvaćamo za svoga Oca!

- *Zadaci za krizmanike:*

1. Napisati asocijacije za svaku Božju zapovijed: Gdje konkretno prepoznaju zapovijed?
2. Potaknuti sudionike da zamisle kako je svaka Božja zapovijed jedna cigla doma kojeg trebaju izgraditi. Na koji način će sazidati svoj dom? Koja zapovijed/cigla će biti temelj doma? (Prilog 2).

4. Završetak susreta

Nakon što sudionici završe sa samostalnim radom potaknuti ih da iznesu svoje mišljenje i ono što su napravili. Susret se završava molitvom Psalma 27 koji se može čitati ili otpjevati (Prilog 1).

SAŽETCI

1. Trebali bi znati ...

- ✓ **Karizme** su milosni darovi Duha Svetoga dani pojedincu na korist drugima, Crkvi i društvu. Značenje dolazi od grč. Haris, što znači dar ili milost. Karizme su darovi koji su nekome dani na korist zajednici. To su talenti po kojima svatko pridonosi rastu Crkve.
- ✓ **Deset Božjih zapovijedi ili Dekalog:** to su zapovijedi zapisane na dvjema kamenim pločama koje je Bog dao Mojsiju na brdu Sinaju. Taj je zakon upisan u čovjekovu narav. Prve tri zapovijedi govore o obvezama prema Bogu, a ostalih sedam o odnosu prema bližnjem. Židovska i kršćanska predaja smatraju da Deset Božjih zapovijedi sadržavaju bit starozavjetnog ćudoređa. Evanđelje donosi Novi zakon. Novi zakon je zakon ljubavi, zakon milosti, zakon slobode. Isusova zapovijed ne dokida Zakon Staroga zavjeta nego ga usavršava.

2. Više o temi u ...

- ✚ YOUCAT, *Biblija za mlade*, Verbum, 2016. str. 264.
- ✚ YOUCAT, *Katekizam Katoličke Crkve za mlade za mlade*, Verbum, Split, 2011., br. 349 -351.
- ✚ YOUCAT, *Molitvenik za mlade*, Verbum, Split, 2012. str. 60.
- ✚ *Karizma*, u: *Eniklopedijski teološki riječnik*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 2009., str. 477.
- ✚ *Dekalog*, u: *Eniklopedijski teološki riječnik*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 2009., str. 172.-175.
- ✚ *Lice*, u: *Rječnik biblijske teologije*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 1969. str. 491.

OSTALA LITERATURA

- ✚ DOCAT, *Što činiti?*, Verbum, Split 2016.
- ✚ REMERY M., *Tvitanje s Bogom*, Salesiana, 2018.

PRILOZI

Prilog 1.

TVOJE LICE, GOSPODINE, JA TRAŽIM (Psalam 27)

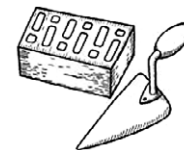
Jahve mi je svjetlost i spasenje: koga da se bojim? Jahve je štit života moga: pred kime da strepim?	I sada izdižem glavu iznad dušmana oko sebe. U njegovu ću šatoru prinositi žrtve radosne, Jahvi ću pjevat' i klicati.
Kad navale na me zlotvori da mi tijelo žderu, protivnici moji i dušmani, oni posrću i padaju.	Slušaj, o Jahve, glas moga vapaja, milostiv mi budi, usliši me! Moje mi srce govori: »Traži lice njegovo!« Da, lice tvoje, o Jahve, ja tražim. Ne skrivaj lica svoga od mene. Ne odbij u gnjevu slugu svoga!
Nek' se vojska protiv mene utabori, srce se moje ne boji; nek' i rat plane protiv mene, i tada pun sam pouzdanja.	Ti, pomoći moja, nemoj me odbaciti! I ne ostavi me, Bože, spasitelju moj! Ako me otac i mati ostave, Jahve će me primiti.
Za jedno molim Jahvu, samo to ja tražim: da živim u domu Jahvinu sve dane života svoga, da uživam milinu Jahvinu i dom njegov gledam.	Nauči me, Jahve, putu svojemu, ravnom me stazom povedi poradi protivnika mojih. Bijesu dušmana mojih ne predaj me, jer ustadoše na mene svjedoci lažni koji dašću nasiljem.
U sjenici svojoj on me zaklanja u dan kobni; skriva me u skrovištu šatora svoga, na hridinu on me uzdiže.	Vjerujem da ću uživati dobra Jahvina u zemlji živih. U Jahvu se uzdaj, ojunači se, čvrsto nek' bude srce tvoje: u Jahvu se uzdaj!

Prilog 2.

NA BOŽJOJ RIJEČI SAGRADIT ĆU DOM SVOJ

Pred tebe se postavljaju dva važna zadatka.

1. Zaustavi se nad svakom Božjom zapovijedi. Razmisli i napiši na što te asocira svaka zapovijed i gdje je prepoznaješ u životu.

ZAPOVIJED	ASOCIJACIJE/PREPOZNAJEM ....
1. Ja sam Gospodin, Bog tvoj, nemoj imati drugih bogova uz mene!	
2. Ne izusti imena Gospodina, Boga svoga, uzalud!	
3. Spomeni se da svetkuješ dan Gospodnji!	
4. Poštuj oca i majku da dugo živiš i da ti dobro bude na zemlji!	
5. Ne ubij!	
6. Ne sagriješi bludno!	
7. Ne ukradi!	
8. Ne reci lažna svjedočanstva!	
9. Ne poželi tuđeg ženidbenog druga!	
10. Ne poželi nikakve tuđe stvari!	

2. Zamisli kako je svaka Božja zapovijed jedna cigla tvog doma. Na koji način ćeš sazidati svoj dom? Koja cigla/zapovijed će biti temelj tvog doma?

